

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΜΑΣ

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗ ΜΑΥΡΗ 52^Η ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 1^Ο ΜΕΡΟΣ

ΚΥΠΡΟΣ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1974 – ΜΝΗΜΗ ΠΟΥ ΚΛΑΙΕΙ ΚΑΙ ΚΑΙΕΙ

Σκοτεινόφεγγοι οι θηρευτές του ωραίου και τ' αληθινού...
Επέδραμαν για μια ακόμα φορά. Με τα δρεπάνια στην ψυχή μας.
Ποταμούς κόκκινους βάφοντας το χρυσοπράσινο φύλλο.
Κι εγώ, γαντζωμένος ξανά σ' ένα λυπητερό κλαδί του χρόνου
να κρατώ μ' αγωνία τη θύμηση να λευτεριάς στο μαρτυρικό νησί.
Πώς να τη ζήσω αυτή την επέτειο που μέσα μου αλιεύει ο χρόνος συντρίμια!
Μισός αιώνας αχνιστής μνήμης στην ψυχή να κλαίει και να καίει.
Να ζεις ξανά και ξανά την εισβολή των εξολοθρευτών να ζωής και του ήλιου. Που
επιτάσσουν το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον, και βεβηλώνουν το φως. Στην
εγκαρτέρηση των καθυποτάξεων να αξιοπρέπειας λέω ΟΧΙ. ΦΤΑΝΕΙ, ΠΙΑ! Εντός
μου ζει του Τεύκρου η δόξα και του Αγαπήνωρα η ανδρεία...
Και του Αρχιεπίσκοπου Κυπριανού η αυτοθυσία μαζί με τόσων μαρτύρων του 21...
Κι η γενναιότητα του Ονήσιλου, κι η σωφροσύνη του βασιλιά Ευαγόρα...
Και οι αιμάτινοι πίδακες φωτός των ηρωομαρτύρων Καραολή και Δημητρίου...
Και του Ευαγόρα Παλληκαρίδη... και του Αυξεντίου... κι όλων των άλλων...
Τί κι αν, σαν ένα σακούλι ξεψυχισμένα χαμόγελα φαντάζουν τώρα!
Τί κι αν, σαν άστρα μισόσβηστα, στα αφανέρωτα του θόλου να ψυχής μοιάζουν!
Όλα ένα πνεύμα φωτάστερο, να αιωρείται στην ατμόσφαιρα του γίγνεσθαι.
Πενθούν και προετοιμάζουν να καιρούς για την ανάσταση!
Ω! Κύπρος, εσύ! Εύοσμο τραγούδι, απλωμένο στις ψυχής να το άπειρο!

13/4/2024

Ιωάννης Παναγάκος

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 2^Ο ΜΕΡΟΣ

ΕΥΟΣΜΟ ΑΣΜΑ ΝΑ ΑΥΓΗΣ

Αστρολουσμένη ομορφιά αρχοντοπάναγνή μου
που σ' έχω μέσα στην καρδιά, πνοή μου κι ευωδιά
κλαιν να ψυχής μου τα κλαδιά, κι είν' πένθους μελωδιά
καθώς σε βλέπω μισερή σαν λούλουδο ερήμου
έργο γνωστού ανεντίμου, στο φως τρικλοποδιά.

Πενήντα χρόνια κατοχής στου Τούρκου τη
μανία αντίθετη στην ηθική, βαναυσοφονική
ενάντια στη λογική, στον άνθρωπο εχθρική
το παρελθόν πλαστογραφεί, το κλέβει μ'
απληστία 'ποπνέει δυσωδία, το δίκαιο αδικεί.

Το εβδομήντα τέσσερα, στην εισβολή τ'
Αττίλα σπαρτάρησε ο ουρανός, μαύρος και
σκοτεινός που ο εισβολέας αλγεινός,
απάνθρωπος, στυγνός την ιστορία μόλυνε
με την τραχιά του αρβύλα ξέχειλη η σαπίλα,
μες στην ψυχή του ορφνός.

Με τρόπο ύπουλο κι ωμό,
μαυροφεγγοβαμμένος εισέβαλε στην άγια γη διψώντας για σφαγή
κι ω, Θεέ μου, άνοιξε πληγή, που ακόμα αιμορραγεί·
μ' άρματα, βόμβες, χαλασμός,
σαν ζώο αγριεμένος στη βία εθισμένος και στη διαρπαγή.

Σκότωσε άνδρες και παιδιά, βεβήλωσε μνημεία
ασέλγησε να κορασιές, στάχτη οι εκκλησιές
κι εσύ μιλάς για μοιρασιές, θυμήσου να
χωσιές π' ασχήμυνε τα όμορφα, όσα δεν
πήρε λεία· ουρλιάζουν τα θηρία, κοίτα να
καυχησιές...

Σαν εύοσμο άσμα της αυγής σε πέλαο
απλωμένο ψάχνεις να βρεις τη γιατρεία στου
Τούρκου τη σκιά του λύκου όμως η χροιά είν'
άδικη κι αψιά
το όνειρο της ένωσης το θέλουνε
σβησμένο για νά 'ν' αναστημένο,
πολέμα μ' αντρεία!

Τώρα, καθώς λικνίζονται οι θύμισες στο κύμα
σκέψου τη δόξα σου, σαφώς, που ελάμπρυνε το
φως!

29/10/2024

Ιωάννης Παναγάκος

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 3^Ο ΜΕΡΟΣ

ΣΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΤΗΝ ΑΚΤΗ

Εμαύρισε η ομορφιά, του γαλανού ουρανού σου
από του Τούρκου την οπλή, το μίσος, τη χολή
καθώς η χρόνια απειλή το φως πυροβολεί·
σπαρτάρισμα ήταν διάφανο του ένδοξου γιαλού
σου πονάει βαθιά ο νους σου, από την εισβολή.

Βεβήλωσαν το παρελθόν, το μέλλον επιτάξαν
ασέλγησαν ξανά στο φως, τό 'καναν χαμοφώς
κι ο αιώνας πού 'τανε κυφός, ασθμαίνει
κατηφώς· κορούες μαγαρίσανε, κοπέλια
κατασφάζαν
τη μέρα την αλλάξαν με σκοτεινιά, σαφώς.

Πενήντα χρόνια οι ψυχές χειμώνες αλιεύουν
ως του ερέβους η σκουριά - ψύχος βαρύ,
βοριά -της άνοιξης, πολύ βαριά, μαυρίζει τη
θωριά·
της Κύπρου, του Άδη τα παιδιά, τον τελειωμό
γυρεύουν τον ήλιο τον κουρσεύουν, φωτιά στη
λευτεριά.

Του σκότους είν' ακόλουθοι οι μιμητές του
Αττίλα πού 'χουν στα στήθη απονιά, στο βλέμμα
σκοτεινιά· φέρνουν παντού την χειμωνιά, θρήνο
και καταχνιά· μαυροφορούνε τις ψυχές,
κιτρινισμένα φύλλα
μια απέραντη μαυρίλα, θλίψη και παγωνιά.

Δεν ζει η ψυχή στις λαγκαδιές του ερέβους, μες στο
σκότος μα θέλει ελεύθερο ουρανό, της λευτεριάς οιωνό
θέλει το φως το γαλανό, το βλέμμα το
τρανό· ν' αποτινάξει τον ζυγό του μαύρου
καθεστώτος Ανάστασης νάν' κρότος και
αύριο ορθρινό.

Είσαι αξία εκλεκτή κι είν' άμετρη η τιμή σου
μη στέργεις στον κατακτητή, τον δόλιο
εκτελεστή διώξ' τον φονιά, τον βιαστή, κι
αθώων θηρευτή· στεντόρεια παλίρροια να
ορθωθεί η ψυχή σου
τη δόξα σου θυμήσου, στου ήλιου την ακτή.

17/11/2024

Ιωάννης Παναγάκος

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 4^Ο ΜΕΡΟΣ

*Στη μνήμη των Αθανάτων Νεκρών που έπεσαν για τη Λευτεριά της Κύπρου
και την Αξιοπρέπεια του
Ελληνισμού!*

Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΙΜΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Αρχαίο φως, ω! Πάναρχο, του κάλους, της
αλήθειας, σης πλάσης, πότε, την καρδιά, θ'
ανάψεις πυρκαγιά που θα φουντώσει, ως πνοή
Ελληνικής συνήθειας,
κει πά' στον Πενταδάκτυλο ν' αστράψει η Ελευθεριά!

Του Σολωμού και του Ισαάκ το αίμα, πότε
αντάμα, του Δημητρίου η πνοή και του
Καραολή,
θα αναστήσουν τη φυλή, του Ελληνισμού το
Τάμα, και θ' αρματώσουν της ψυχής τη νέα
ανατολή!

Του Τάσσου Παπαδόπουλου, το Μέγα εκείνο
Όχι, που τάραξε συθέμελα του ύπνου τα νερά,
οπού 'χαν πιάσει την ψυχή, το πνεύμα σε
απόχη, πότε, της έρμης ζήσης μας, θ' ανοίξει
τα φτερά!

Πότε θα έρθει η στιγμή που η Κύπρος
ενωμένη θα ατενίζει ουρανό και θάλασσα
γλαυκή
κι ελεύτερη, ορθή και λευκογαλανοντυμένη
θα κυματίζει ορθρίζοντας, του έθνους την αλήκη!

Η Κύπρος είμαι Δέσποινα! θερμά σε
ικετεύω! δώσε μου θάρρος να διαβώ το
δρόμο της τιμής,
κι ευλόγησε το δρόμο αυτό, και το άτι που
ιππεύω να γίνουν δρόμος 'πιστροφής, για
τους επιδρομείς.

Κι ευλόγησε το χώμα αυτό, το χλιοματωμένο
τ' αγιασμένο απ' της καρδιάς τις στάλες τις
μαβιές, το χώμα του ονειρεμένου για ειρήνη,
ποτισμένο,
και για μια λεύτερη ζωή, στου ήλιου τις ματιές.

Μα, ειρήνη μου και λευτεριά, πιασμένες χέρι -
χέρι, καμιά φορά χωρίζετε κι έρχεται ο
παιδεμός,
και τότε, ποιό να επιλεγεί, το λάδι ή το αγέρι;
στο έν' μην ρέμα ακολουθεί; στ' άλλο μη 'ν' γκρεμός!

Αλλ' αν, για Ειρήνη θά 'πρεπε, να δώσω ό,τι μ'
ανήκει, δε θά 'πρεπε να κάνει αρχή, ο που 'ν'
καταχραστής;
ή, μόνο, του ραγιαδισμού, τώρα με νοιάζει η
νίκη, του δίκιου και του πνεύματος να είν' ο
δικαστής!

Η Κύπρος είμαι Δέσποινα! θερμά σε
ικετεύω! διασκόρπισε τη μέθη αυτή που μ'
έχει ναυαγό· γιατί με τόλμη κι αρετή έμαθα
να οδεύω
και πρέπει μου ν' αναστηθώ, τι αλλιώς θα εκραγώ!

14/12/2009
Ιωάννης Παναγάκος

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 5^Ο ΜΕΡΟΣ

ΚΛΕΟΣ ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ

*Στη μνήμη του Αθάνατου Ευαγόρα Παλληκαρίδη
που απηγγχονίστηκε σαν σήμερα στις 14 Μαρτίου 1957...*

Ημίθεε Ευαγόρα,
κλέος του ανέμου και του
φωτός, Κλείνω το γόνυ
ευλαβικά
μπρος στην σεπτή και άχραντη μνήμη
σου. Η ψυχή μου ατενίζει τον ουρανό
που εσύ σήκωσες τόσο ψηλά.
Ουρανό ελευθερίας και
αξιοπρέπειας.
Γι' αυτές που με την παλληκαριά της Ελληνικής ψυχής
σου θυσιάσες τα νιάτα και την ομορφιά σου.
Ω, πηγή ζώσας ελπίδας
που υψείς τις μελλούμενες ακολουθίες του
χρόνου! Σού υπόσχομαι
και παρακαλώ το Θεό να μου δώσει
φώτιση, το δικό σου θάρρος
και άσβεστη δύναμη,
για να καρποφορήσει αυτή η
υπόσχεση, ω, φάρε εσύ ουράνιε
στίλβοντα ψυχές... Ν' αγωνιστώ,
υπόσχομαι
και να παλέψω με όλες μου τις
δυνάμεις για να μη σβήσει ποτέ
το άνθισμα και η καρποφορία της θυσίας σου
αυτής, στις ψυχές των Πανελλήνων
και στο χώμα το ιερό!

(14/3/2011)

Ιωάννης
Παναγάκος

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 6^Ο ΜΕΡΟΣ

ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΕΣ ΣΟΛΩΜΟ ΚΑΙ ΤΑΣΟ

Τ' Αυγούστου η δεκατέσσερις ήταν θλιμμένη μέρα
κι είχε μαυρίλα ο ουρανός και τ' άστρο της καρδιάς μας
γιατί έφυγε ένας ήρωας απ' τ' άδικο το χέρι
του Τούρκου του δερβέναγα κι απ' της Τουρκιάς το μίσος
που κάθε μέρα, κάθε αυγή τον ήλιο τον ντροπιάζει
και τα νερά και τα σπαρτά κι η φύση αποτροπιάζει
γιατί την Κύπρο κούρσεψαν, της εμπορφιάς το κάλλος
κι έγινε θρήνος κι οδυρμός, πολύ κακό, μεγάλο.
Στ' Αυγούστου δεκατέσσερις ο Τάσος κηδευόταν
και τον ξεπροβοδούσανε στης δόξας τα λημέρια
οι σύντροφοί του, οι αετοί στο πύρωμα του αγώνα
καθώς το πνεύμα του όρθωσε ενάντια στου Απίλα
τη βάρβαρη την κατοχή, το μαύρο το σκοτάδι
και τη ζωή του αφαίρεσαν οι δολοφόνοι του ήλιου.
Στ' Αυγούστου δεκατέσσερις, εκείά, την ίδια μέρα
ξάφνου τα σύννεφα έφυγαν και ξαναβγήκε ο ήλιος
ήλιος ενάντια στης σκλαβιάς το ματωμένο χέρι.
Ιάσων μονοσάνδαλος με βάρκα την ψυχή του
στο φράγμα της Δερύνειας, μπρος στους δεσμώτες του ήλιου
ο Σολωμός του Σολωμού δεν ημπορεί την ύβρη
της κατοχής το άδικο, του Τούρκου το μαχαίρι και
με τον ήλιο στη ματιά, στο στόμα το τσιγάρο τον
ήλιο εσήκωσε ψηλά, ψηλά ως στην ψυχή του
στις γειτονιές της ξαστεριάς, στης λεβεντιάς τις ρούγες
εκεί που μόνο οι αετοί το φτέρωμα απλώνουν
κι οι πλάτανοι ανασαίνουνε ελεύθερο αθέρα.
Της μέρας το αέτωμα το κάρπισε ο αγέρας
του βλέμματος του απέθαντου του Σολωμού ο ήλιος
καθώς ψηλά, πα στον ιστό, της τούρκικης σημαίας
ανέβαζε τους πόθους μας, το στίγμα ν' αφαιρέσει.
Ο αγέρας το εκάρπισε το φως να ξαναλάμψει
ο αγέρας ο περήφανος, αγέρας αντρειωμένος
του βλέμματος του απέθαντου του Σολωμού ο ήλιος
που αγάντα μες στις φλέβες μας το γέλιο των ματιών του
με δυόσμο η ανάσα του, με οπτάκουστους τους
φλοίσβους της αρχοντιάς το αλάβαστρο, της αρετής
διαμάντι.
Μα ο ήλιος δεν εκράτησε κι έγινε πάλι σκότος
κι ήρθε ξανά ο θάνατος κι έγινε μαύρο δάκρυ
σαν λάβωσαν τ' αετόπουλο οι βάρβαροι, τα κτήνη
δάκρυ καυτό και άσπιλο, δάκρυ πλεγμένο θρήνους
που όμως, τον σπόρο μέσα μας τον ρίζωσαν βαθιά
μας για το τρανό ξεπέταγμα στη στέγη τ' ουρανού μας.
Ηλιαετέ μου, άρχοντα, πα στον ιστό τραγούδι,
των πεύκων και των πλάτανων την αντρεία αντρειεύεις,
ριγμένος σπόρος μέσα μας στα βάθια της ψυχής μας

αίμα αβρό που πότισε της λευτεριάς το αύριο,
είσαι βροντή και αστραπή του Προαιώνιου Νόμου
κι είσαι κι ελπίδας βούκινο, του Δίκιου και του Ήλιου η
τόλμη και η αρετή που ζουν στα όνειρά μας
που μας την εφάνέρωσε το άλικό σου αίμα.
Κι εσήκωσές μας τον σταυρό που κουβαλούμε εντός μας
ανάσα του ιδρώτα μας που τ' αύριο χαράζει
μες στ' ασημένια ελιόφυλλα που οι αιώνες τα βλογάνε,
μες στα χωράφια του ήλιου μας, στων αμπελιών τον κόρφο
Αυγούστους να στριφώνουμε να ζωντανεύει η ελπίδα.
Τη μέρα πριν της Παναγιάς κοιμήθηκες στον κάμπο
να σε γλυκοκοιμίσουνε οι αυριανές καμπάνες,
γίγαντα, αητέ μου, Σολωμέ, να ψάλουνε για σένα,
για σένα και τον ξάδερφο, τον Ισαάκ τον Τάσο
που δε νοιαστήκατε ζωή, παρά για την πατρίδα
για την τιμή, τη λευτεριά, της ζήσης τα πετράδια
με φρόνημα ελληνικό, με πίστη στον αγώνα
με τόλμη και με αρετή π' αστράφτουν και βροντάνε
για νά 'ρθει πάλι η λευτεριά στα ματωμένα αλώνια
στ' αλώνια αυτά που κάποτε κι ο Διγενής εχάθη. Μ'
αφού τον χάρο πάλεψες, στα τιμημένα αλώνια, ας
γίνει ο δρόμος που έδειξες δικό μας μονοπάτι
κι ας γίνει η πίστη μας χορός, στο δρόμο του Ζαλόγγου,
κι ας γίνουμε όλοι Σαμουήλ, κι οι γειτονιές μας Κούγκι,
ν' αστράψει πάλι ο ηλιαετός στης μοίρας το γιοφύρι
για να διαβούνε οι αετοί στις γειτονιές του ήλιου
και να μερώσει το στοιχειό να μη στοιχειώσει τ' άστρο,
ν' αναθαρρήσουν τα βουνά, οι λεύκες να ισιώσουν
των πεύκων και των πλάτανων η αναπνοή ν' αντρείψει
κι οι μνήμες να αναστηθούν μες στις παλιές σελίδες
κι ανείδωτες ματιές φωτός ν' αστράψουν στον αιώνα
που θα μας πάρει μακριά απ' της Τουρκιάς τον ίσκιο
για ν' ανασάνει η Ελευθεριά, στο ματωμένο χώμα! Κι
αν πάλεψες και έπεσες, στα τιμημένα αλώνια
τον πόλεμο δεν έχασες, άνοιξες μέγα δρόμο
στο τέρμα πού 'ν' η ελευθεριά, να στέψει τον αγώνα,
αετόπουλό μου, Σολωμέ, κι εσύ Ισαάκ μου, Τάσο!
Κι αφού τον χάρο αντάμωσες, στα τιμημένα αλώνια,
και δεν εφάνηκες δειλός, μ' αντρίκια και στα ίσα τον κοίταξες κατάματα,
με θάρρος στην ψυχή σου
το άστρο του ελληνισμού δεν πρόκειται να σβήσει
μα θ' αψηλώνει πάντοτε, θα ζει και θα θεριεύει
για να μας πάρει μακριά απ' της Τουρκιάς τον ίσκιο και
ν' ανασάνει η Ελευθεριά, στο ματωμένο χώμα,
αετόπουλό μου, Σολωμέ, κι εσύ Ισαάκ μου, Τάσο,
γίγαντα αητέ μου Σολωμέ, γίγαντα, αητέ μου, Τάσο
Έλληνα, αητέ μου, Σολωμέ, Έλληνα, αητέ μου, Τάσο!!

14/8/2017

Ιωάννης Παναγάκος

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 7^Ο ΜΕΡΟΣ

ΘΑ ΗΘΕΛΑ Ν' ΑΝΑΨΕΙ ΜΙΑ ΦΩΤΙΑ

Θα ήθελα ν' ανάψει μια φωτιά
στης σχόλης την ακύμαντη
αιθάλη
μες στις ψυχές ν' αστράψει
μπαρουτιά και να γενεί μια
πυρκαγιά μεγάλη
σαν κάποτε παλιά`
των σαλπισμάτων ν' ακουστεί η
λαλιά που θρόιζε ονείρατα μεγάλα
και ζούσε και φιλούσε την Ελλάδα.

Θα ήθελα ν' ανάψει μια φωτιά
του πνεύματος, της αρετής και του
ήλιου του Λεωνίδα και του Διάκου η
αποκοτιά τ' ολόγραμμα του δείπνου
του γαμήλιου με την ελευθεριά`
της Κύπρου, της Ελλάδας η χροιά
τ' Αλέξανδρου, του Τάσσου η
διαθήκη να φέρει της Ανάστασης τη
νίκη.

Θα ήθελα ν' ανάψει μια φωτιά
μες στην καρδιά σαν κάποτε,
μεγάλη, σαν τη φωτιά που είχαν
στη ματιά
της Κύπρου τα Ελληνόπουλα, που
θάλλει σαν πάντα στις κορφές`
του Αυξεντίου και Καραολή
Μάρκου, Αβραάμ και Σολωμού η
ώρα σαν κείνη εκεί του ημίθεου
Ευαγόρα.

Θα ήθελα ν' ανάψει μια φωτιά
Να διώξει του Αττίλα την
ψευτιά!

31/1/2018
Ιωάννης Παναγάκος

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 8^ο ΜΕΡΟΣ

ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΣΟΥ ΠΑΤΡΙΔΑ

Την εικόνα σου ιππαστί του χρόνου,
προσπαθώ να αποδελτιώσω πατρίδα αγαπημένη·
στην παλέτα της μνήμης,
με τον χρωστήρα της πορείας σου·
και να συνθέσω το ποίκιλμα του ίχνους σου,
στο τελάρo του κόσμου.

Μα κάθε νέα πινελιά
ακυρώνει παλιές σελίδες,
λες κι ένα μυστικό χέρι σβήνει, κάθε φορά,
τα ξακουστά πεπραγμένα,
λες κι έχει πατηθεί εφιαλτικό
κάποιο αντίστροφο πλήκτρο ins
της ιστορίας σου.

Καλώ την παλέτα μνήμης των ιχνών του χρόνου,
να γεμίσει το τελάρo,
χρησιμοποιώντας ίδιους
και χρησιμοποιώντας άλλους χρωστήρες,
άλλες γραφίδες.
Μα πάλι, χωρίς αποτέλεσμα.

Καμιά μνήμη χρωστήρας,
πινέλο ή γραφίδα δε δέχεται να γράψει
δίπλα, σύριζα και ομόχρονα
με στιγμές αλλότριες,
στιγμές που δε σου πρόπουν!
Δε γράφεται «Ίμια»,
πάνω στων Ψαρών την ολόχρυση ράχη!
Και δεν πηγάζει από Θερμοπυλών στενά
ούτε, έστω, ένα, ευχαριστώ ντροπής!
Ούτε μπορεί να αρθρωθεί η υποταγή
σε καμιάς ... συνωστισμένης Σμύρνης ή Χίου,
το ποτάμι της θυσίας!
Σε κανένα μόριο Ελλάδας!
Στο πιο ασθενές, το ελάχιστο, το έσχατο, το πιο μακρινό,
ακόμα και σ' αυτό!

Ούτε στις Κύπρου το
φωτογάλανο, ελληνόπνοο
ουρανό
των θυσιών και των
ολοκαυτωμάτων!
Στον όρθρο της αινέσιμης
ακολουθίας προς την ένωση!
Στου Ευαγόρα, στου
Τάσσου, στου Σολωμού τη
ματωμένη ύψιστη
παρακαταθήκη!
Δεν σταλάζουν φόβο και
δειλία οι καταρράκτες φωτός

των φωτοβόλων ψυχών των
Μαραθωνομάχων και δεν εξαχνούνται ούτε
μία
απ' τις Αιγαιοπελαγίτικες στάλες διαθήκης
των λεοντόκαρδων ναυμάχων της Σαλαμίνας!

Γη και ύδωρ δεν παρέδωσε ποτέ
το «μολών λαβέ» των ουρανών!
Ούτε πατρίδα φιλημένη πωλεί,
των αστερισμών της αξιοπρέπειας το πέρφανο
«το μεν την πόλιν συ δούναι...»!
Κι ούτε ποτέ προδόθηκαν με κάποιο ΟΧΙ
τα ονόματα των ανέμων της λευτεριάς!
Πώς, μπορεί να γίνει, λοιπόν;
Πώς να επιτρέψουν οι καθαροί ουρανοί
των λογισμών της αλήθειας, «Σκόπια»
δίπλα σ' ένα Μεγαέλληνα Αλέξανδρο,
σ' ένα Μεγαφίλιππο, σε μια Μακεδονία Ελλάδα!
Πώς είναι δυνατό, η γλαυκή θάλασσα της μνήμης
να μην αφανίσει στην άβυσσο του ορυμαγδού της
κάθε έρκος οδόντων που θα επιτρέψει
την εκφορά τέτοιας βεβήλωσης
της ματοβαμμένης αιωνιότητας!
Και ποιο ματοβαμμένο χώμα δε θα συντρίψει
στον εγκέλαδό του
όποια κι αν γίνει προσπάθεια ατίμωσης της ιερής γης!
Γιατί, η Αιγαιοπελαγίτισσα μάνα καρτερεί,

με την ασπίδα της στην καρδιά της
Ελλάδας,
και με το «ταν ή επί τας» στην
ψυχή
των παιδιών της!
Γιατί οι τριακόσιοι δεν έπεσαν για
να γιομίσει ντροπή η πλάση.
Γιατί ο Παύλος Μελάς ζει ξανά,
σε κάθε Μακεδονομάχου την
υψίθεη αντανάκλαση.
Κι η Χαρά Νικολοπούλου ποτίζει το
γόνο της Ελληνίδας στη Θράκη

με το αγκάισμα της ψυχής της Δέσπως
και της Μαντώς και της Μπουμπουλίνας!
Και γιατί το υψιμέλαθρο πνεύμα του Τάσσου Παπαδόπουλου,
σύντριψε τα αναναυανιστικά εκτρώματα
των μίσθαρνων υαινών,
ορθώνοντας το ανάστημα της Κύπρου
πιο ψηλά κι απ' την κορφή του ουρανού:
στην στέγη της ψυχής μας!
Όμως, οι σύγχρονοι υλοτόμοι άνακτες
στης δημοκρατίας το δάσο
– ό,τι απόμεινε από δαύτο-
δε μου επιτρέπουν ούτε τη φωτιά να σβήσω·
τη φωτιά της προοπτικής των όποιων Ιμίων,
των κάθε λογής Σκοπίων·
των αποβάσεων και των κατοχών.
Δεν μου επιτρέπουν τη φωτιά να σβήσω...
τη φωτιά που άναψαν
για των ματιών μου την τύφλωση·
για την κάμψη των φτερών μου!
Απαγορεύονται και οι παλέτες με αυθεντικούς χρωστήρες.
Μόνο σε άυλες, ξεχωριστές παλέτες,
με το μελάνι της καρδιάς μου,
μπορώ να σε απαθανατίσω στιγμή - στιγμή
πατρίδα μου φιλημένη!

Ύστερα, μην μπορώντας ν' απλώσω
το εύρος τους στην απαγόρευση των καιρών -
μέχρι η σπίθα μου,
σπίθα του έρωτα για τ' ωραίο και τ' αληθινό
σπίθα της μνήμης για ουρανό αιώνων,
σπίθα της άνοιξης στο χείλος του βοριά,
σπίθα η σπίθα μου, μέχρι ν' ανάψει πυρκαγιά
στην άγια γειτονιά της ώρας,
να σημάνει η ώρα σου Ελλάδα,
η ώρα των αιώνων,
"η ώρα των ωρών" -
να τοποθετήσω πρέπει,
τη μια παλέτα πάνω στην άλλη,
καταντικρύ στον ήλιο,
για να δω,
στο τελάρο της συνείδησης της ιστορίας,
να προβάλουν οι ακτίνες Του
το ΟΝΟΜΑ Σου!

20/6/2013

Ιωάννης Παναγάκος

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 9^Ο ΜΕΡΟΣ (ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Επειδή η Κύπρος είναι για όλους μας, Ελλαδίτες και Κυπρίους, και μάννα και αδερφή, και κόρη και σύντροφος, και, γενικά, σαν ένα μέλος της οικογένειάς μας, σε τούτο το 9ο μέρος, το αφιέρωμα γίνεται μέσω της γυναίκας μου Ελένης, με την οποία θελήσαμε να αγωνιστούμε από κοινού, όταν η πατρίδα μας κάλεσε γι' αυτόν τον αγώνα!

ΜΕ ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΑΣ - ΑΛΚΙΜΟ ΕΛΥΤΡΟ

ΑΛΚΙΜΟ ΕΛΥΤΡΟ (μετά Εισαγωγικού Σημειώματος)

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ-ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ «ΑΛΚΙΜΟ ΕΛΥΤΡΟ»

Τον Σεπτέμβριο του 1974, ύστερα από αίτησή μου, τοποθετήθηκα από το Γενικό Επιτελείο Στρατού, ως μόνιμος Υπολοχαγός που ήμουν, στην Ελληνική Δύναμη Κύπρου (ΕΛ.ΔΥ.Κ.) όπου, το πρώτο εξάμηνο, ανάλαβα καθήκοντα Διμοιρίτη, στην πρώτη γραμμή έναντι των Τούρκων, ενώ αργότερα υπηρέτησα την υπόθεση της Κύπρου μας, ως Αξιωματικός της 35^{ης} Μοίρας Καταδρομών.

Η υπηρέτησή μου μέσα από τις τάξεις του Ελληνικού Στρατού στην Κύπρο, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως η ενσάρκωση μιας ουράνιας παρακαταθήκης, η οποία ξεκίνησε με την γέννηση της μητέρας μου εκεί, όταν η οικογένειά της, διωγμένη από τους Τούρκους, από την Απάλεια της Μικράς Ασίας, πέρασε στην Κύπρο, πριν να καταλήξει, μέσω Αιγύπτου στην Ελλάδα, ενώ, εκεί, στην Κύπρο, γεννήθηκε και ο γιος μου Γρηγόρης, κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας μου, στο διάστημα Σεπτέμβριος 1974-Οκτώβριος 1976, αφού εκεί τελέστηκαν και οι γάμοι μας με τη γυναίκα μου Ελένη, η οποία κι αυτή είναι Ελλαδίτισσα, τονίζοντας ακόμη περισσότερο την πιο πάνω παρακαταθήκη!

Εκεί, παρόλο ότι είχαν τελειώσει, επισήμως, οι εχθροπραξίες, έζησα την πολεμική ατμόσφαιρα, κάποτε, μάλιστα, πολύ έντονα, όπως όταν το βράδυ της 8^{ης} Φεβρουαρίου 1975, (έξι ημέρες μετά τη γαμήλια τελετή στην Λευκωσία κατά την οποία νυμφεύτηκα τη γυναίκα της ζωής μου Ελένη), περιμέναμε την επίθεση των Τούρκων, που είχαν αντικειμενικό σκοπό την κατάληψη του αεροδρομίου της Λευκωσίας· ενέργεια που, τελικά, δεν έλαβε χώρα, αφού οι Τούρκοι διαπίστωσαν ότι τους αναμέναμε καλά προετοιμασμένοι, γεγονός που δεν τους έδινε κανένα περιθώριο επιτυχίας.

Τη νύχτα εκείνη, αλλά και πολλές άλλες πριν και μετά, ένεκα αυτού του περιστατικού ή άλλων παραπλήσιων, όταν όλη η ΕΛ.ΔΥ.Κ. ξενυχτούσε στο χαράκωμα με το χέρι στη σκανδάλη, η γυναίκα μου με την οποία ήμασταν αρραβωνιασμένοι από το 1972 και σχεδιάζαμε να έλθουμε εις γάμου κοινωνία τον Ιούλιο του 1974 – πράγμα που δεν κατέστη δυνατόν λόγω της επιστράτευσης - και η οποία με είχε ακολουθήσει στην Κύπρο, παρ' όλους τους κινδύνους που εγκυμονούσε αυτή η απόφαση, έγκυος μάλιστα ούσα, στο πρώτο μας παιδί, τα βράδια στο σπίτι, διακόσια μέτρα πίσω απ' την πρώτη γραμμή, μόνη της, λαγοκοιμόταν ντυμένη με τα ρούχα ημέρας, σε μια πολυθρόνα, με το γιο μας στην κοιλιά κι ένα τουφέκι αγκαλιά, και με την απόφαση να πουλήσει ακριβά τη ζωή της και την ύπαρξη που έφερε στα σπλάχνα της, αν τυχόν ο εχθρός έσπαγε τη γραμμή αμύνης ή αν μας αιφνιδίαζε.

Ευτυχώς, δεν συνέβη το μοιραίο` μοιραίο για την προσωπική και οικογενειακή μας ζωή, γιατί, κατά τ' άλλα, εκείνες οι μέρες άφησαν την Κύπρο μας και την Ελλάδα μισερή!

Σαν υστερόγραφο, για να γίνει κατανοητό, ακόμα, ένα σημείο του ποιήματος, θα ήθελα να προσθέσω, σχετικά με τη γυναίκα μου, ότι η φράση που περιέχεται κάπου μέσα σ' αυτό: «Μα εσύ, πικραμένη κι' αδικημένη απ' τους ουρανούς,/ Με το οϊδαλέο σου στο βολβό μελάνωμα/ Της απόγνωσης να σπαράζει τις οιμωγές», αναφέρεται στο μελάνωμα χοριοειδούς (χοριοειδής: ο μεσαίος χιτώννας του ματιού) το οποίο την επισκέφτηκε εδώ και λίγα χρόνια και, κατά του οποίου, δίνει με θάρρος, χαμόγελο και αξιοπρέπεια έναν άλλον αγώνα.

Σ' αυτή τη γυναίκα και, μέσα από αυτήν, στην Ελληνίδα γυναίκα, σύντροφο, μάνα, αδελφή, κόρη, στην υπόσταση αυτήν που γύρω της περιστρέφεται, ζει, κινείται, παίρνει δύναμη και δρα και προοδεύει και μεγαλουργεί η Ελληνική Οικογένεια και η Εθνική Παιδεία, σ' αυτήν και στην Κύπρο αφιερώνω το ποίημά μου «Άλκιμο Έλυτρο» («άλκιμο»: που έχει δύναμη και σφρίγος, «έλυτρο»: προστατευτικό περίβλημα).

Φιλικά,

Ιωάννης
Παναγάκος
Σ.Σ.Ε./1971

ΑΛΚΙΜΟ ΕΛΥΤΡΟ

Στη γυναίκα μου Λένα`
και μέσα απ' αυτήν
αφιερωμένο στην Ελληνίδα μάνα – γυναίκα – σύντροφο – αδελφή – κόρη και στην
Κύπρο...

Σε είδα να λαγγεύεις τη μοίρα μου
Σε εύκοσμους πύργους βαθυσκαφούς ίριδας,
Την ώρα που ο ήλιος έπινε των καημών τις ανάσες.
Σε άκουσα να τη σμιλεύεις
Με τις κορφάδες των ονείρων σου
Στη χρυσή παλίρροια των σταχυών του Αλωνάρη,
Μ' ένα παιδιάστικο μαγιάτικο χαμόγελο στα χείλη.
Ένιωσα τον αθέρα της γλαυκής σου σκέψης
Να τη μετουσιώνει σε άυλη ολκή προς το στερέωμα,
Αργυρόλευκη αύρα χιονοσκέπαστων κυμάτων.

Καθορώ τον αρραβώνα μου στο σώμα σου
Μέθεξη ουράνιας στόχασης,
Συνειρμό ακτίνων ζωής,
Εκ πηγής μη αλωμένης, φωτός αιωνίου.
Ατενίζω την αγάπη μας
Βαρκούλα αυγουσιάτικο φεγγάρι

Ν' αρμενίζει στο πέλαο.
Σε πέλαο γαλήνης και φωτός.
Μα και σε πέλαο οδύνης και σπαραγμού.
Με πελώριους Ποσειδώνες πανέτοιμους
Να πιούν και να συντρίψουν
Καρυδότσουφλο το φεγγάρι μας.

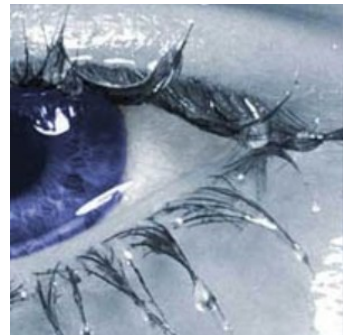
Με Λαιστρυγόνες και Κύκλωπες και Κίρκες και Σειρήνες
Να βάφουν μ' άσχημα όνειρα τις νύχτες μας.
Και μ' ένα Αίοιο
να μαστιγώνει αδυσώπητα το πεπρωμένο μας.
Μα στο πέλαο τώρα βασιλεύει η γαλήνη.
Το διαλαλούν, από φως μεθυσμένοι,
Στον αφρό του ορίζοντα, οι γλάροι:
Πως, σαν πίστη Θεογέννητη ...
Πως, όταν αγώνας αταλάντευτος

Μαζί τα δυο, τραφούν με ζωφόρο αγάπη,
Ο Ίδιος ο Θεός τη νίκη τους τη στεφανώνει
Με το χρυσό της ελπίδας κότινο.
Ελπίδα καταξίωσης λαμπηδόνας για το αύριο.
Νίκης βεβαιότητα για το σήμερα, το αναστάσιμο.
Αγάπης εγγύηση, άφθαρτης, στο διηνεκές.
Τώρα...
Ω! Πώς με θωπεύει τώρα

Τρεχούμενου βάλαμου μαρμαρυγή, η φωνή σου!
Τα φύλλα της καρδιάς μου, ω!
Πώς, εξ ουρανού θροΐζει, κελαρυστή μελωδία

Η αύρα του γέλιου σου!
Φωτοχυσία Αιγαίου το πρόσωπό σου
Σαν η χαρά το δονεί ευφρόσυνα
Στην ουράνια προσφορά της Γυναίκας – Συντρόφου...
Στη θεοφόρο θυσία, στο ολοκαύτωμα της ΜΑΝΑΣ!...
Κι' άλλοτε πάλι,
Πώς σκοτεινιάζει τρέμοντας ο ουρανός
Σαν το παράπονο της ματιάς σου της λαβωμένης
Την ψυχή μου τρυπά!...
Μα εσύ, πικραμένη κι' αδικημένη απ' τους ουρανούς,
Με το οιδαλέο σου στο βολβό μελάνωμα
Της απόγνωσης να σπαράζει τις οιμωγές!
Ω, εσύ! Πόσο ψηλά, σε Ολύμπιο κάλος στέκεις!
Καταυγάζεις τον πόνο με πυρφόρο αγάπη!
Δεν επιστρέφεις χολή.
Μα ό,τι καλό πήρες, εκείνο επιστρέφεις!
Με χέρι σταθερό, δημιουργού,
Με ψυχής ποιητικής ευαισθησία·
Αυγάζεις στην ελπίδα τους βλαστούς σου,
ως μάνα.
Δημιουργείς, ως σύζυγος, χώρο
Ο σύντροφός σου να υψωθεί.
Το μονοπάτι ωθείς μπροστά,
μη κοιτάζοντας πίσω,
Παρά, μόνο, ελπίδα, για να πάρεις.
Κι' έτσι προχωράς,
Πυργώνοντας ψηλά ό,τι δικό σου.
Θυμάμαι... κάποτε στην Κύπρο...
Την Κύπρο των ονείρων μας που 'γιναν στεναγμός

Ήταν αμέσως μετά την εισβολή
Την εισβολή των εβδομηκοστών τέταρτων ντροπών
του εικοστού αιώνα
Κι' ήσουν έγκυος στο πρώτο μας παιδί...
Σε ώρες δύσκολες, τρεμουλιαστές...
Κι' ήσουν εκεί... Διακόσια μέτρα θάνατο

Απ' την πρώτη γραμμή... σε κείνο το φιλόξενο σπίτι

Εκεί κοντά στα αχτιδορροούντα χαρακώματα

του υπέρ πάντων αγώνα.

Ενώ μπορούσες, αν ήθελες...

Ω! Πώς είναι δυνατό να αλλάξει η φορά των πραγμάτων!

Το λίκνο του ήλιου να πάψει νά 'ναι η ανατολή!
Αν πρόκρινες να επιλέξεις την ασφάλεια, απ' την ιστορία...
Θά 'σουν μίλια μακριά, στη Θεόκτιστη Αθήνα...
στο σπίτι σου!

Ακολούθησες, όμως, εικοσάχρονη, σχεδόν ακόμα, κόρη

Το πεπρωμένο σου.

Της Ελληνίδας – μάνας ή συντρόφου - την ειμαρμένη.

Με ψυχή Μακεδόνισσας εκ γενετής

Με πνεύμα Σπαρτιάτισσας από κληρονομιά,

Ακολούθησες!

Κι' είχες, αντί για λύτρωσης ύπνο, τα βράδια,

Σαν στο χαράκωμα ο άντρας σου αγρυπνούσε,

Του τρόμου την αγωνία συντροφιά.

Ψευτοκοιμόσουν με το γιο μας στην κοιλιά

Κι' ένα τουφέκι αγκαλιά.

Με μια λάμψη μαύρη, ασάλινης απόφασης στα μάτια

Την Ελληνόπρεπη ζωή σου ακριβά να πουλήσεις,

Πριν της κόψεις η ίδια το νήμα,

Πριν της πάρεις εσύ την πνοή,

Ω! Θαλασσόπνιχτο λυπητερό βουητό!

Αν τύχαινε να μας αιφνιδιάσει ο εχθρός.

Μισοκοιμόσουν με τον φόβο του Απίλα συντροφιά.
 Μα είχες προσκέφαλο
 Ένα κλαρί Ελλάδας στην καρδιά ριζωμένο!
 Κι' ένα Πυρσό λευτεριάς
 Να σελαγίζει τα πέλαα της ψυχής σου!
 Κι' ήσουν η ίδια...
 Όπως σε θυμούνται οι φυλλωσιές της ιστορίας,
 Στους αιώνες των αιώνων
 Ήσουν η ίδια!!
 Όχι μόνο στο κλέος της δόξας,
 Στο «ταν ή επί τας» της αρχαίας Σπαρτιάτισσας,

Ω! Εσύ! Αλκιμο Έλυτρο Ελληνικής Εστίας Αθάνατο!
 Δίνε μου δύναμη και φως για να σε προστατεύω!

Κι' ούτε μόνο στου σαράντα,
 Στο ματωμένο της Ηπειροτοπούλας αγώνα.
 Αλλά και όπως θα σε θυμούνται να θυσιάζεσαι,
 ΑΘΑΝΑΤΗ,
 Στην Έξοδο,
 στους Καταρράκτες,
 στο Γκρεμό,
 Στην Έξοδο, στους Καταρράκτες, στο Γκρεμό
 Της λευτεριάς και της αξιοπρέπειας:
 Ελληνίδα του Μεσολογγιού!
 Μητέρα της Νάουσας!
 Κόρη του Ζάλογγου!

2008 - Ιωάννης
 Παναγάκος Ανώτερος Αξιωματικός ε.α.
 – Σ.Σ.Ε./1971
 Δάσκαλος Σκακιού – Λογοτέχνης

ΑΦΙΕΡΩΜΑ – 10^Ο ΜΕΡΟΣ

Greece - Eurovision 1976 - Mariza Koch - Panaghia Mou Panaghia Mou

Αρχικός συντάκτης ανάρτησης•[πριν από 1 έτος](#)

Η εμβληματική ερμηνεύτρια, συνθέτρια και μουσικοπαιδαγωγός [Μαρίζα Κωχ](#) γεννήθηκε στις 14 Μαρτίου 1944.

Παραθέτω ένα εξαιρετικό αφιέρωμα γύρω από την πολύκροτη συμμετοχή της στη [Eurovision \(1976\)](#), όπου ερμήνευσε αριστουργηματικά και με ανεπανάληπτο λυρισμό το τραγούδι "[Παναγιά μου, Παναγιά μου](#)" καταγγέλοντας την [τουρκική εισβολή στην Κύπρο](#) το καλοκαίρι του 1974: <https://www.mixanitouxronou.gr/otan-i-mariza-koch-ermineyse-tragoydi-gia-tin-kypro-sti-eurovision-me-kindyno-ti-zoi-tis-ston-choro-ypirche-eleytheros-skopeytis/>